

Behoort bij brief no. 1445.115

Ex.no. 2

Dit rapport bestaat uit 3 blz.

VERTROUWELIJK

HAVENSTAKINGEN NOG NIET TEN EINDE

1. Aanvankelijk leek men van CPN-zijde niet ontevreden te zijn over de nieuwe eisen, waarmee de Vervoersbonden de heropende onderhandelingen over de haven-CAO ingingen. Van die kant neigde men er dan ook waarschijnlijk toe om bij globale realisering van deze eisen aan te sturen op spoedige beëindiging van de stakingsacties. Volgens De Waarheid zou vanuit het Gezamenlijk Actie-comité van Rotterdamse Havenarbeiders (GARH) op 1 september te kennen zijn gegeven dat de eisen van de Vervoersbonden een "doorbraak" betekenden, die de mogelijkheid bood "verregaand aan onze eisen tegemoet te komen".

Zoals bekend hebben de CPN-stakingsleiders het echter in het GARH niet alleen voor het zeggen, maar zijn zij daarin op 29 augustus noodgedwongen terwille van de actie-eenheid samen gaan werken met marxistisch-leninistische groeperingen (m.n. de Socialistische Partij en de Groep Marxisten-Leninisten), die nog allerminst van een vergelijk willen weten. Zolang de stemming onder de Rotterdamse havenarbeiders over het geheel genomen zo grimmig blijft als thans het geval is, zijn de CPN-ers binnen het GARH wel genoodzaakt met de meer radicale lijn te blijven meegaan, willen zij de greep op de acties niet volledig verliezen.

2. Er zijn sterke aanwijzingen dat de CPN-leiding niet erg gelukkig is met de ontstane situatie in Rotterdam, omdat zij de vakbeweging niet verder tegen zich in het harnas wil jagen. De gang van zaken wordt ter plekke nauwlettend in de gaten gehouden en begeleid door de CPN-kopstukken G. HOOGENBERG, lid van het Dagelijks Bestuur, en S. GEUGJES, landelijk hoofdverantwoordelijke voor het bedrijfswerk van de partij.

In de morgen van 4 september hielden volgens De Waarheid "duizenden" Rotterdamse havenarbeiders onder auspiciën van het GARH een demonstratieve tocht van het Afrikaanderplein naar het kantoor van Scheepvaart Vereniging Zuid en naar het districtskantoor van de

VERTROUWELIJK

Vervoersbonden FNV, waar door een delegatie onder meer nieuwe eisen op tafel werden gelegd, te weten een uitkering ineens van 500 gulden en doorbetaling van de gestaakte dagen. Men mag aannemen dat deze opvoering der eisen niet door de CPN-groepering is geëntameerd, maar door de radicalere ml-elementen. Overigens werd aan deze demonstratieve betoging op nogal opvallende wijze deelgenomen door een solidariteitscomité van Havenvrouwen, dat geheel vanuit de CPN is opgezet en geleid.

3. Een ander blijk van de meer tegemoetkomende CPN-houding ten opzichte van de vakbeweging was een opmerking van CPN-bestuurder C. van der ZANDEN als woordvoerder van de stakende sleepbootbemanningen tijdens een gesprek met het bestuur van de Vervoersbonden FNV op 3 september. De heer van der ZANDEN verklaarde bij die gelegenheid nadrukkelijk dat de staking niet tegen de bonden was gericht, maar tegen de werkgevers. Dit gesprek werd trouwens als "sfeer verbeterend" getypeerd door woordvoerders van de bonden, die de gestelde eisen intussen wel als "onmatig en onjuist" bleven betitelen.

De actieleiding van de sleepbootbemanningen is nog steeds in handen van de heer van der ZANDEN, die daarbij echter gescundeerd wordt door de SP-ers A. van der ZWAN en K. KRAAYEVELD. Zij hebben inmiddels daadwerkelijke solidariteit ervaren van de personeelsleden van de Nieuwe Rotterdamse Sleepdienst, die op 4 september het werk voor 24 uur neerlegden, wat ook het gehele Europoort- en Maasvlaktegebied lamlegde. Een deel van de stakers bij de stadssleepdiensten zou de eis van vijftig gulden erbij dit jaar voorlopig willen inslikken en weer aan de slag willen gaan, als de gestaakte dagen tenminste zouden worden doorbetaald. Een ander deel zou evenwel juist tot hardere acties willen overgaan en de rest daarin door intimidatie proberen mee te krijgen.

4. Het nieuwe resultaat van het haven-CAO-overleg werd vrijwel onmiddellijk na het bekend worden ervan in de avond van 4 september resoluut van de hand gewezen door de beide officiële woordvoerders van het GARH, de heren J. STAVINGA (van ml-huize) en Ph. SCHULTS (lid CPN). De volgende morgen gaven de havenarbeiders massaal gehoor aan de oproep van het GARH om de stakingen onverminderd voort te zetten.

Het ziet er naar uit dat de CPN-ers aan het stakingsfront min of meer tegen heug en meug besloten hebben te blijven meedoen met de stakingsacties en zo nodig zelfs met de van ml-zijde voorgestane hardere acties zoals bezettingen en blokkades, teneinde niet buitenspel te komen staan. De CPN-leiding is hierin meegegaan, maar tracht wellicht vanachter de schermen de toestand in de Rotterdamse haven zoveel mogelijk te apaisereren.

Tegelijkertijd probeert de CPN de acties buiten Rotterdam verder te laten uitbreiden tot een grote landelijke loonbeweging in het kader van haar anti-Bestekcampagne en het naderend hoogtepunt daarin tijdens het Groot Sociaal Forum op 29 september in Den Haag. Men denkt daarbij waarschijnlijk o.a. aan acties in de bouw, de petro-chemie, bij Hoogovens, de Groningse scheepsbouw en strokarton-industrie en met name ook het Amsterdamse havengebied. Inderdaad is de Amsterdamse haven op 5 september opnieuw grotendeels plat komen te liggen, maar het aandeel daarin van de kant van de CPN of van eventuele andere extreme groeperingen laat zich vooralsnog moeilijk kwantificeren. Wel is duidelijk dat de actiebereidheid niet zo groot is in de Amsterdamse haven, waar de zaken immers aanmerkelijk minder florissant gaan dan in Rotterdam.

De financiële solidariteit met de Rotterdamse havenstakers, die door de CPN en aan haar verwante comité's georganiseerd wordt, begint nu ook goed van de grond te komen en belooft reeds vele tienduizenden guldens. Bekend werd ook dat twee vertegenwoordigers van de CP-België in Rotterdam gesprekken hebben gehad over eventuele solidariteit vanuit de Antwerpse haven.

6 september 1979.